

סדר נשים | מסכת נדרים כ"ז-כ"ב | שבת פרשת תולדות | כ"ז חשוון-ב' כסלו תשפ"ג (26-20 נובמבר 2022)
Seder Nashim | Masechet Nedarim 26-32 | Shabbat Parashat Toldot | 26 Cheshvan — 2 Kislev (Nov. 20-26)

Daf 26: "UPHOLD THE FIRST EXPRESSION"

דף כ"ז: "תפס לשון ראשון"

A person made a contradictory statement, and no one knew what they intended. For example, the person said: **"I consecrate this animal for a (*korban olah*) burnt offering and a (*korban shlamim*) peace offering."** We know that *korban olah* and *korban shlamim* are two types of sacrifices, but now we don't know what to do with this animal. If we focus on **the first clause of the sentence**, then the animal would be offered as a *korban olah*, because the person stated: "I dedicate this animal for a *korban olah* and a *korban shlamim*." But if we concentrate on **the second clause of the sentence**, the animal must be offered as a *korban shlamim*, since the person declared: "I dedicate this animal for a *korban olah* and a *korban shlamim*."

There is a *machloket tannaim* (tannaitic dispute) on this matter. One approach maintains: **"*tfos lashon rishon*."** (If one initially makes one declaration and immediately afterward makes a conflicting declaration, hold that person accountable for the first expression.)

These *tannaim* contend that one should seize and uphold the language of the first clause stated by the person. Therefore, since in our case the first thing the person said was *korban olah*, **this animal will be a *korban olah* and not a *korban shlamim*.**

בן-אדם אמר משפט שסותר את עצמו ואין יודעים למה התכוון. למשל, הוא אמר: **"את הבהמה הזו אני מקדיש לקרבן עולה ולקרבן שלמים"** אנו יודעים שקרבן עולה וקרבן שלמים הם שני סוגי קרבנות, ועכשיו איננו יודעים מה לעשות בבהמה הזו. כי אם נתחס לחלק הראשון של המשפט שלו, הבהמה הזו תהיה קרבן עולה, כי הוא אמר **"את הבהמה הזו אני מקדיש לקרבן עולה ולקרבן שלמים"**. אבל אם נתחס לחלק השני של המשפט שלו, הבהמה הזו צריכה להיות קרבן שלמים, שהרי הוא אמר **"את הבהמה הזו אני מקדיש לקרבן עולה ולקרבן שלמים"**.

יש מחלוקת תנאים בדבר ואנו נלמד את דעת הסוברים: **"תפס לשון ראשון"**. תנאים אלה סוברים כי יש לתפס, להחזיק, בלשון הראשון שאמר האדם. ולכן, מאחר שבמקרה שלנו הדבר הראשון שהוא אמר זה **"עולה"**, הבהמה הזו תהיה עולה ולא קרבן שלמים.

Daf 27: CIRCUMSTANCES BEYOND ONE'S CONTROL AND LAWS REGARDING VOWS

דף כ"ז: אונס ודיני נדרים

Hanoch and Yehoshua were good friends. Once, Hanoch told Yehoshua that he had received a book as a gift and enjoyed reading it very much. Yehoshua said to him: "Could you lend me the book to read?" "Of course," answered Hanoch. Days and weeks went by, and Hanoch did not bring the book. He'd say: "I forgot," "I did not remember," or "Oh, I'm sorry." Hanoch had a different excuse each time, but he did not bring the book. Yehoshua got angry and said: "If you don't bring me the book within an hour, I vow you won't be able to benefit from my bicycle!"

So, Hanoch ran home to get the book, but suddenly, he encountered a pothole on the sidewalk. Hanoch fell face down to the ground and sprained his ankle. Of course, Hanoch was not able to bring the book to Yehoshua within an hour. Is Hanoch now prohibited from using Yehoshua's bicycle?

The Mishnah says Hanoch remains allowed [to use Yehoshua's bike] because the circumstance of the delay, in this case, was beyond his control. *Rishonim* explained that Yehoshua certainly did not intend to prohibit Hanoch from using his bicycle in every possible scenario. At the time of his vow, Yehoshua meant for it to apply where Hanoch was able to bring the book, and then, if he nevertheless did not bring the book, he would not be able to use the bicycle.

חנוך ויהושע היו חברים טובים. פעם אחת חנוך ספר ליהושע כי הוא קבל ספר במתנה ונהנה מאד לקרא אותו. אמר לו יהושע: "האם תוכל להשאיל לי את הספר לקריאה?" "בבקשה", השיב חנוך. חלפו ימים ושבעות וחנוך לא הביא את הספר. "שכחתי", "לא זכרתי", "אוי, אני מצטער". כל פעם היה לו תרוץ אחר, אבל את הספר הוא לא הביא. התרגז יהושע ואמר: "אם תוך שעה לא תביא לי את הספר, אני נודר שלא תוכל להנות מן האופניים שלי!"

חנוך רץ לביתו להביא את הספר אלא שאז הוא נתקל במהמורה במדרכה, השתטח אפים ארצה וקרסולו התעקם. כמובן שהוא לא היה מסגל להביא את הספר לחנוך בתוך שעה. האם מעתה אסור לחנוך להשתמש באופניים של יהושע?

המשנה אומרת שמתר לו, מפני שהוא נאנס. הראשונים מסבירים שודאי יהושע לא התכוון למקרה שכזה, ובשעה שנודר התכוון שרק אם חנוך יוכל להביא את הספר ולא יביא - אז יוכל להשתמש באופניים.

Daf 28: UNSPOKEN INTENTIONS ARE NOT HALACHICALLY VALID

דף כ"ח: "דברים שבליב" — אינם דברים

There is a famous rule: *dvarim she'balev aynan dvarim* (Intentions that are not verbalized are not halachically valid.) For example, a man sold a certain object and then said: "I didn't really intend to sell this object. In my heart, I had no desire to make this sale." This plea is not heeded, because what a person thinks in their heart, remains in their heart. We only consider what a person says or does.

On this *daf*, we learn about the following case: Once, there was a homeowner, who was approached by a gang that wanted to take all his possessions. The owner of the house said to them: "This property is not mine; it belongs to the king." To sound more convincing, the homeowner added: "If that's not true, I vow I will forfeit benefit from any of the produce in the world." In his heart, softly, quietly, the homeowner thought to himself: "I intend this vow to be in effect just for today, and tomorrow I would be permitted to return to eating produce." The people heard the vow and they left.

Does what the homeowner thought in his heart help, or is this man now prohibited from eating produce for the rest of his life? Indeed, it is true he thought in his heart: "This is just for one day," but *dvarim she'balev aynan dvarim*. The Talmud teaches us that while it is generally true that *dvarim she'balev aynan dvarim*, in this case, we consider what the homeowner thought in his heart since he was coerced to vow as he did to save his wealth.

קיים פלל מפרסם: "דברים שבליב אינם דברים" למשל, אדם מכר חפץ מסוים, ואחר כך אמר: "לא התכוונתי באמת. בלב שלי חשבתי שבכלל אינני רוצה למכר" - אין מקשיבים לו, כי מה שאדם חושב בלבו - נשאר בלב שלו. אנו מתיחסים רק למה שאמר או למה שעשה. "דברים שבליב - אינם דברים".

בדף זה לומדים את המקרה הבא: מעשה באדם, שבאו אנשים שרצו לקחת את כל רכושו. אמר להם בעל הבית: "הנכסים האלה אינם שלי, אלא של המלך", וכדי לשכנעם אמר: "אם זה לא נכון, אני נודר שלא אהנה מכל הפירות שבועולם". בלב שלו, בנשקט, בנשקט, הוא חשב לעצמו: "אני מתכוון, שהנדר הזה יהיה רק היום, מחר כבר אוכל לאכל פרות". שמעו כן האנשים, והלכו.

האם מה שהוא חשב בלבו יעזר, או שאסור לו לאכל פרות כל החיים? שיהי אנו יודעים את האמת, שהנכסים הללו באמת אכן שייכים לו, והוא הרי נדר שלא יאכל. אמנם הוא חשב בלב: "רק ליום אחד", אבל "דברים שבליב אינם דברים". התלמוד מלמדנו שכוון שבדבר כלל "דברים שבליב אינם דברים", אלא שבמקרה זה, מתיחסים למה שהוא חשב בלב, מפני שהוא היה אנוס, כדי להציל את הממון שלו.

Daf 29: THE SHEEP AND THE GOBLET

דף כ"ט: הכבש והגביע

Long ago, when the *Beit HaMikdash* still stood, knocking was heard one day at the Aharoni family house. Two important people stood at the door and asked to speak to the owner of the home. The owner let them in. The pair explained they were collecting *tzedakah* for a certain institution, and that everyone who donates *tzedakah* to this institution will receive a ticket to participate in a lottery that will be held among all the donors.

The owner of the house was touched and said: "I wish to fulfill the mitzvah of *tzedakah* fully, and therefore, even if I win the lottery, I dedicate my winnings to the *Beit HaMikdash*. A few days later, it was announced that Mr. Aharoni had won two prizes—a sheep and a magnificent silver goblet. Mr. Aharoni immediately brought the sheep and the goblet to the *Beit HaMikdash* and appealed to the treasurer: "I would like to give you money equal to the value of the sheep and the cup, so I can redeem them from their sacred status and take them home with me. May I?"

The treasurer replied: "The goblet can be redeemed. Give us the sum of its worth and we will accept it. However, it is impossible to redeem the sheep. Why? Because the sheep is fit to be offered as a *korban* (sacrifice), and its body already became sacred. An animal whose body is sacred cannot be redeemed.

לפני שנים רבות מאד, בזמן שבית המקדש היה קיים, נשמעו יום אחד דפיקות בבית משפחת אהרוני. שני אנשים חשובים עמדו בפתח ובקשו לדבר עם בעל הבית. בעל הבית הכניסם פנימה, והם הסבירו שהם אוספים צדקה עבור מוסד מסוים, וכל מי שתורם צדקה למוסד הזה, מקבל כרטיס הגרלה, והוא משתתף בהגרלה שתערה בין כל התורמים.

בעל הבית התרגש ואמר: ברצוני לקיים את מצות הצדקה בשלמות, ולכן, גם אם אצקה בהגרלה, אני מקדיש את הזכייה לבית המקדש. לאחר ימים אחדים, התבשר אדון אהרוני, שהוא זכה בשני פרסים - גם בכבש וגם בגביע כסף מפאזר. אדון אהרוני הביא מיד את הכבש ואת הגביע לבית המקדש, ובקש מהגזבר: "אתן לך כסף בשווי הכבש ובשווי הגביע, ואפודה אותם מקדשתם ואקח אותם אלי. אפשר?".

הגזבר השיב: "את הגביע אפשר לפדות, תן כסף כשווי וקבלנו, אך את הכבש - אי אפשר. מדוע? מפני שהוא ראוי להיות קרבן, וגופו נהיה קדוש. "קדשת הגוף" אי אפשר לפדות.

Daf 30: KIPPAH

דף ל': כפה

On this *daf*, we learn about the Jewish custom of wearing a *kippah*. **Rabbi Moshe Isserles**, the *Rem"ā*, (eminent 16th century Polish Talmudist) explained that one should wear a *kippah* out of **respect for the Shekhinah (Divine presence)**. One displays a lack of respect for the *Shekhinah* by walking about with an uncovered head. In *Masechet Shabbat* [*daf* 156], the Talmud states that wearing a *kippah* is an **auspicious practice to gain *yir'at shamayim* (fear of heaven)**. Therefore, it is important to ensure even small children wear a *kippah* on their heads, so they acquire *yir'at shamayim*.

Mishnah Berurah rules that nowadays wearing a *kippah* is not just a custom, but rather, an obligation. **As such, it is proper to wear a *kippah* throughout the day, and certainly during time of prayer, when reciting blessings, or learning Torah.**

בדף זה לומדים על מנהג היהודים לחבש כפה. רבנו משה איסרליש, הלא הוא הרמ"א, מסביר כי צריך לחבש כפה מפני כבוד השכינה, כי אין זה כבוד לשכינה, ללכת בגלוי ראש. התלמוד במסכת שבת [דף קנ"ו] אומר, שחבישת כפה היא סגולה ליראת שמים, ולכן חשוב להקפיד שגם ילדים קטנים יחבשו כפה על ראשם, כדי שייזכרו ליראת שמים.

ה"משנה ברורה" פוסק, שבימינו חבישת כפה אינה רק מנהג, אלא חובה, ולכן ראוי ללכת עם כפה במשך כל היום, ובודאי בזמן התפילה, או אמירת ברכות, או למוד תורה.

Daf 31: THE MITZVAH OF CIRCUMCISION

דף ל"א: מצות ברית מילה

The *mitzva* of *brit milah* (circumcision) is most important, in that it is the manner through which we enter a baby boy into the covenant of *Avraham Avinu*. The Talmud explains that one of the proofs that *brit milah* is so important is the fact that *brit milah* is conducted even on Shabbat. Meaning, **an infant for whom the eighth day after his birth falls on Shabbat should be circumcised on Shabbat**—even though it is otherwise prohibited to shed blood on Shabbat. From this, we learn about the great importance of the *mitzva* of *brit milah*.

When is it permitted to circumcise on Shabbat? When the circumcision is *mila b'zmanah* (circumcision at the designated time). *Milah b'zmanah* is circumcision conducted at the time specified in the Torah, i.e., on the eighth day after the baby's birth. However, if the circumcision is conducted *lo b'zmanah* (not at the time designated in the Torah). For example, if a baby contracted jaundice, and as a result, the *mohel* declared it impossible to circumcise that baby on the eighth day, as it was necessary to wait a few more days until the baby recuperates, that circumcision may not be performed on Shabbat. This is so even if the baby fully recovers and is already healthy by Shabbat, because only *mila b'zmanah* is conducted on Shabbat, and not *mila shelo b'zmanah*.

מצות ברית מילה חשובה ביותר, בכך מכניסים את הילד בביתו של אברהם אבינו. התלמוד מסביר, שאחת ההוכחות לכה, שמצות ברית מילה חשובה כל כך, היא - שגם בשבת עורכים ברית מילה. כלומר, תנוק שהיום השמיני להלדתו חל בשבת, מלים אותו, אף על פי שבשבת אסור להוציא דם. מכאן אנו למדים על חשיבותה הגדולה של מצות ברית מילה.

מתי מתר למול בשבת? כאשר זוהי "מילה בזמנה". מילה בזמנה היא מילה המתקיימת בזמן שנקבע בתורה, כלומר ביום השמיני להלדת התנוק. אבל, אם המילה נערכת "לא בזמנה", למשל, תנוק שהיתה לו צהבת, ולכן המוהל אמר שאי אפשר למול אותו ביום השמיני, אלא יש לחכות עוד

ימים אחדים, - אחרי שהוא מבריא, אין מלים אותו בשבת, אפלו אם בשבת הוא כבר היה בריא, כי רק מילה בזמנה מלים בשבת, ולא מילה שלא בזמנה.

Daf 32: THE WISDOM OF GEMATRIA

The Gemara on this daf deals with *derashot* (sermons) taught by *amoraim* based on the wisdom of *gematria*. **What is the wisdom of *gematria*? *Gematria* means “measurement” in Greek. Meaning, letters are measured, calculated, and correlated to numbers, as each letter represents a different number.** For example, the letter א = 1, the letter ל = 30, and the letter ר = 200.

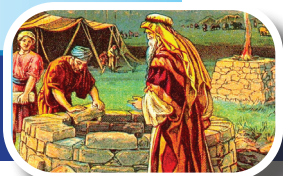
The Talmud says that Avraham Avinu gained the knowledge that God rules the world at the age of three. From what source do we know this? *Eikev asher shamah Avraham bekoli* (Since Abraham obeyed My voice and kept My charge) (*Breisheet* 26:5). In *gematria*, the word “*Eikev*” (עקב = 172: 2=ב 100=ק 70=ע years). Since Avraham Avinu lived 175 years, at age 3 he recognized God, because 175 – 3 = 172.

דף ל"ב: חכמת הגימטריאות

בדף זה עוסק התלמוד בדרשות שדרשו האמוראים על פי חכמת הגימטריא. מהי חכמת הגימטריא? גימטריא היא מלה בלשון יונית, שפירושה "מדידה". כלומר, מודדים ומחשבים את האותיות ומצרפים אותן למספרים, שיהי כל אות מסמלת מספר אחר. למשל, האות א = 1, האות ל = 30 והאות ר = 200.

התלמוד אומר, שאברהם אבינו זכה בגיל שלש לדעת שהקב"ה מנהיג את העולם. זאת מנין? כי כתוב בפסוק "עקב אשר שמע אברהם בקולי". המלה "עקב" בגימטריא 172: ע=70 + ק=100 + ב=2 = 172. מכאן לומדים שאברהם אבינו שמר על מצוות הקב"ה במשך 271 שנים. מאחר שאברהם אבינו ע"ה חי 175 שנים, אנו יודעים, שבגיל 3 הוא הכיר את הקב"ה, כי 175 פחות 3 = 172.

א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
כ	ל	מ	נ	ס	ע	פ	צ	ק	ר
20	30	40	50	60	70	80	90	100	200
ש	ת								
									400

D'VAR TORAH: PARASHAT TOLDOT

דבר תורה: פרשת תולדות

In the middle of *Parashat Toldot*, we are told about the wells Yitzchak and his servants dug, as well as the disputes between Yitzchak's men and the herdsmen of Gerar. They called the first well *Esek* because it was there that they fought and contended over it, and they called the second well *Sitnah*, named for the anger and the war waged there. At the site of the third well Yitzchak dug, no war or quarrel took place, and therefore he called it *Rehovot*—"For now God has given us ample space, so we may be fruitful in the land." The author of *Kli Yakar* explained, in keeping with the general principle "acts of the fathers, serve as a sign for the children," that the wells here are compared to the houses of worship which are the source of the spiritual water of the people of Israel. It was against the First and Second *Batei HaMikdash*, that the non-Jews waged war and disputed with *Am Yisrael* until both Temples were destroyed. However, the Third *Beit HaMikdash*, may it be rebuilt swiftly in our days, will be like the third well—built from ample space, with continuous, unending existence, forever and ever.

באמצע הפרשה מספר על הבארות שחפרו יצחק ועבדיו, ועל מחלוקות ומלחמות שנטשו בעקבות כך בינם לבין רעי גרר. לבאר הראשון קראו עשק- על שם ששם רבו והתעסקו אתו, ולבאר השנייה קראו שטנה על שם הכעס והמלחמה שהתנהלה שם. דוקא על הבאר השלישית שחפר יצחק לא התנהלה שום מלחמה או מריבה ולכן הוא קרא שמה רחבות- "כי עתה הרחיב ה' לנו ופרינו בארץ". הפלי יקר מבאר, בהתאם לכלל "מעשה אבות סימן לבנים", שהבארות שכאן הם כנגד בתי המקדש שהם מקור המים הרוחני של עם ישראל. כנגד בתי המקדש הראשון והשני נהלו הגויים מלחמה ומריבה עם ישראל עד אשר הם נחרבו. אולם ביהמ"ק השלישי שיבנה במהרה בימינו- יהיה כמו הבאר השלישית- מתוך הרחבה וקיום תמידי ונצחי לעולמי עד.